Nro. 8.

GAZETA LWOWSKA.

we Wtorek dnia 28. Stycznia 1812.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa d. 28. Stycznia. — Przeszłey Niedzieli d. 26. b. m. ziechał tu JW. Baron Rosetti, drugi Prezydent c. k. galicyiskich Rządów kraiowych.

Młynarz Grzegorz Semoniuk z Wierżbiąża w Cyrkule Stanisławowskim, wystawił w latach 1809 i 1810 iako cieśla własnemi rękami i własnym kosztem nowy kościół parafialny w Wierżbiążu niżnym, i posprawiał za swoie pieniądze różne sprzęty kościelne. N. Pan, raczył go za to nayłaskawiey obdarzyć małym złotym cywilnym medalionem zasługi.

Z Wiédnia d. 18. Stycznia. — Pan Konsyliarz nadworny Weikart ma tę zasługę, że pierwszy w Austryi wyrabianiem cukru z bóraków w wielkiéy ilości, począł się trudnić. Fabryka, którą tym końcem z nakładem 40000 Z. R. założył, znayduie się w budowli iego gospodarskiey pod Nrm 41 w Inzersdorf blisko Wiédnia; zasługuie ona nietylko dla wielkości i stosowności założenia, ale nawet dla bardzo prostey metody, iakiéy rzeczony Konsyliarz przy wyrabianiu cukru używa, na szczególną zaletę.

Pewień służący w Wiedniu, człowiek młody lat 22 maiący, cierpiał przez kilka dni gwałtowny ból w głowie i w piersiach. Czuł ón w sobie, iak sam wyznał, ustawiczny popęd do zakończenia cierpień swoich śmiercią dobrowolną. Iednego poranku poszedł nad Dunay, zdiął z siebie suknie i wskoczył w rzékę. Lecz predko, gdy ieszcze przy zupełnych był zmysłach, uniosła go woda w górę, i rzuciła go na wielką krę. W téy chwili odezwała się w nim na nowo miłość do życia, chwycił się tey kry — i przypłynął szczęśliwie do brzegu.

Pewien skórnik, zgubił w pobliskości motsu Tabor zwanego, 2000 Z. R. Gdy przybył do Policyi w celu uwiadomienia iéy o tym przypadku, iuż tam zastał swoie pieniądze. Znalazł ie ubogi człowiek, i złożył ie tamże z rzadką niestety! poczciwością. Przykład ten zasługuie na to zupełnie, aby go podać do naśladowania i imie znaleźcy ogłosić. Nazywa ón się Henryk Held, i służy w iednéy oberzy.

Z Pressburga d. 14. Stycznia. — Od czasu 50go seymowego posiedzenia, naradzaią się teraz zgromadzone Stany na okręgowych posiedzeniach.

Dla Król. Węgierskiego narodowego Muzeum, nadeszły bardzo znakomite datki częścią w pieniądzach, częścią w rzadkich nummizmatach. Stany Starostwa Biharskiego, przysłały dla tegoż Muzeum 16000 Złot. Rén.

Wiadomości zagraniczne.

Xięstwo Warszawskie.

Z Warszawy d. 18. Stycznia. — O Prawach przez Seym uchwalonych, wyszły tu następuiące Dekreta Krolewskie, nakazuiące wykonywanie tychże praw.

I. Dekret z d. 14. Grudnia 1811. — Omyłka, iaka się przy redakcyi proiektu do prawa d. 24. Marca 1809 przyimuiącego Kodex handlowy francuzki dla Xięstwa Warszawskiego wcisnęła, w następuiący sposób iest poprawioną: W artykule 4tym wyżéy wspomnionego prawa w wierszu pierwszym, gdzie iest wyrażono „ w Artykule 176 księgi pierwszey, ma bydź poprawiono „w Artykule 173 księgi pierwszéy. ”

II. Dekret z dnia tegoż. — Artykuł

427 Kodexu Napoleona, stosuiący się do Francyi i odwołuiący się do Konstytucyi Państwa francuzkiego, zastosowanym zostanie do Xięstwa Warszawskiego w następuiący sposób: Wolnemi są od przyięcia opieki: Osoby wymienione w Tytule drugim, co do Prezesa Rady, w trzecim co do Ministrów, i piątym co do Senatorów, Senatu konstytucyinego Xięstwa Warszawskiego d. 22. Lipca 1807 roku; Radcy Stanu, Referendarze w Radzie Stanu, i Prokurator Królewski przy Sądzie kassacyinym; Członki główney Izby obrachunkowey; Prefektowie i wszyscy Obywatele odbywaiący urzędy publiczne, nie w tym Departamencie, w którym ustanowiona iest opieka.

III. Dekret z d. 16. Grudnia 1811. §. 1. W stosunku do Artykułu 1907 Kodexu Napoleona, wysokość procentu prawnego ustanawia się w czynnościach cywilnych po pięć od sta, a na sześć od sta w czynnościach handlowych. §. 2. Procenta nizsze od pięć od sta przez zapisy zapewnione na stałe fundusze, w swoiey mocy zachowuią się. §. 3. Procent umowny nie może przez Sąd przysądzonym bydź wyżey, iak procent prawny. §. 4. Prawo ninieysze nie uwłacza w niczém umowom przed iego publikacyą zawartym.

IV. Dekret z dnia tegoż. Królowi z ważnych przyczyn wolno iest usunąć zabronienie związku małżeńskiego między pozostałym przy życiu małżonkiem a bratem lub siostrą zmarłego małżonka, iednakże rozrządzenie Artykułu 162. Kodexu Napoleona, w przypadku gdzie małżeństwo nie przez śmierć, lecz przez wyrok Sądowy rozłączonem zostanie, w zupełney mocy zachowuie się, i w takim przypadku żadna dyspensa mieysca znaydować nie ma.

V. Dekret z dnia 23. Grudnia 1811. Art. 1. Od dnia 1. miesiąca Czerwca roku 1812. w całém Xięstwie Warszawskiém przedaż i fabrykacyia tak Tytuniu iako i Tabaki składać będą Skarbowy dochód. Art. 2. Od wymienionego czasu niewolno nikomu bez pozwolenia Rządu, fabrykować iakiekolwiek bądź z gatunków Tabaki i Tytuniu, ani niemi handlować wewnątrz kraiu. Art. 3. W każdym razie funt Tabaki lub Tytuniu ordynaryinego nie będzie mógł bydź droższy nad dwa złote Polskie przedawany.

VI. Dekret z dnia 23go Grudnia 1811. Wstęp do Prawa o Poborach. Na potrzeby kraiowe, aż do Ustawy przyszłego Seymu, następuiące uchwalaią się pobory:

Podatek Osobisty. — §. 1. Każdy osiadły, lub zamieszkały w Xięstwie Warszawskiém bez różnicy płci prócz niżey wyłączonych, opłacać będzie do Skarbu publicznego roczny podatek osobisty. — §. 2. Kontrybuenci do podatku osobistego podzieleni są na 10 kass następuiących:

Do pierwszey Klassy należą wyłączeni, iako to: — a. Żołnierze prości i podofficerowie w aktualney służbie będący. — b. Officerowie w aktualney służbie będący, oddzielnych funduszów nie maiący, aż do Porucznika inclusive. c. Klasztory mendicantium i utrzymuiący Szpitale. — d. Ubodzy, kaléki i starzy oboiey płci w szpitalach, tudzież więźnie publiczni własnych funduszów nie maiący. — e. Niewiasty zamężne przy mężach żyiące, i nie maiące oddzielnych professyi, lub nie rządzące osobnym maiątkiem. — f. Małoletni pod władzą rodziców i opiekunów zostaiący, a nie maiący własnych dochodów.

Do Klassy drugiey z opłatą iednego złotego należą: — a. Właściciele Koloniści i Wieśniacy do dziesięciu morgów Chełmińskich posiadaiący. — b. Czeladź rolnika oboiey płci po wsiach i miastach. — c. Posługacze szczególnych osób na wsiach. — d. Chałupnicy, zagrodnicy, kopiarze na wsiach, tudzież tamże komornicy.

Do Klassy trzeciey z opłatą dwóch złotych należą: — a. Właściciele Koloniści, i Wieśniacy do dwudziestu Morgów Chełmińskich posiadaiący. — b. Służący dworscy oboiey płci, iako to: Lokaie, Stangreci, Masztalerze, Kucharze, Gospodynie, Kucharki, Włodarze, Gaiowi, Strzelcy, Ogrodnicy, Szwaczki, Praczki, i t. p. — c. Służący niżsi oboiey płci po miastach. — d. Wyrobnicy w miastach i po wsiach oboiey płci. — e. Rzemieślnicy i Professyoniści na wsiach siedzący, a będący bez czeladzi i innych do rzemiosła lub professyi swey pomocników. — f. Szynkarze wieyscy. — g. Czeladź Rzemieślnicza, fabryczna i professyionistów w miastach trzeciego, czwartego i piątego rzędu.

Do czwartey Klassy z opłatą złotych czterech należą: — a. Właściciele

ściciele Koloniści i Wieśniacy włokę Chełmińską posiadaiący, oraz więcey maiący gruntu, lecz bez żadney obsady. — b. Właściciele domów drewnianych w miastach trzeciego, czwartego i piątego rzędu. — c. Młynarze, Owczarze, Organiści, Zakrystyianie, Mielcarze, Palarze. — d. Służący dworscy wyżsi iako to: Kamerdynery, Kuchmistrze, Laufry, Muzykanci, Garderobiane. — e. Officyialiści Ekonomiczni poiedynczych folwarków. — f. Rzemieślnicy i Professyioniści mieyscy samotni, a wieyscy iednego lub dwóch czeladzi czyli pomocników przy rzemiośle swém utrzymuiący. — g. Szynkarze w miastach drugiego, trzeciego, czwartego, piątego rzędu. — h. Officyialiści i służący z Kass publicznych lub mieyskich płatni, pobieraiący roczną płacę do tysiąca dwieście złotych inclusive. — i. Czeladź Kupiecka, w miastach trzeciego, czwartego i piątego rzędu. — k. Czeladź Rzemieślnicza, fabryczna, i Professyionistów w miastach pierwszego i dugiego rzędu. — l. Dzierżawcy małych cząstek i gruntów. — m. Artysci w miastach trzeciego, czwartego i piątego rzędu.

Do piątey Klassy z opłatą Złotych dziesięciu należą: — a. Właściciele i Dzierżawcy iedney wioski lub folwarku, Plebani, Wikaryusze, Altarzyści, Promotory przy kościołach, Guwernery, Metrowie i Nauczyciele w domach prywatnych będący. — b. Poczthaltery. — c. Felczery, Rzemieślnicy i Professyioniści mieyscy, nie więcey iak dwóch czeladzi, czyli pomocników do rzemiosła swego lub do professyi utrzymuiący. — d. Właściciele wszelkich domów bezpiętrowych w miastach pierwszego, i drugiego rzędu, oraz domów murowanych w miastach trzeciego, czwartego i piątego rzędu. e. Officyialiści ekonomiczni dwóch folwarków. — f. Szynkarze w miastach pierwszego i drugiego rzędu. — g. Czeladź kupiecka w miastach pierwszego i drugiego rzędu. — h. Arendarze karczem, dziesięcin, paktów, mostów, przewozów. — i. Sekwestratorowie i Administratorowie, od Rządu ustanowieni w miastach drugiego, trzeciego, czwartego i piątego rzędu.

Do szóstey Klassy z opłatą Złotych trzydziestu należą: — a. Właściciele i Dzierżawcy dwóch folwarków. — b. Ekonomowie i Kommissarze kilku wiosek; Marszałkowie, Sekretarze, Plenipotenci i Koniuszowie w domach prywatnych Obywateli. c. Officerowie wyższey rangi od Porucznika exclusive, tudzież Officyialiści i Urzędnicy z Kass publicznych lub mieyskich płacę roczną od Złotych tysiąc dwieście ieden do pięć tysięcy exclusive pobieraiący. — d. Właściciele domów w miastach pierwszego i drugiego rzędu będących z piętrem iedném, lub więcey pietr maiących. — e. Kupcy, Wexlarze, Handlarze w miastach czwartego i piątego rzędu. — f. Prałaci i Kanonicy kollegialni, kanonicy honoralni. — g. Urzędnicy stanu cywilnego świeccy w miastach pierwszego rzędu. — h. Notaryiusze Powiatowi, Obrońcy przy Sądach Pokoiu, Komornicy sądowi, Tłumacze ięzyków od Rządu uprzywileiowani, Jeometry. — i. Rzemieślnicy, Professyioniści i Fabrykanci od trzech do sześciu czeladzi czyli pomocników do rzemiosła swego utrzymuiący. — k. Utrzymuiący pensyi młodzi oboiey płci. — l. Buchalterowie, Kassyierowie, i Kommissanci u bankierów lub kupców. — m. Artyści w miastach pierwszego lub drugiego rzędu. — n. Sekwestratorowie i Administratorowie od Rządu ustanowieni, w miastach pierwszego rzędu, Chirurgowie.

Do siódmey Klassy z opłatą Złotych sześćdziesiąt należą: — a. Właściciele i Dzierżawcy od dwóch do sześciu folwarków inclusive maiący. — b. Kommissarze kluczowi, Plenipotenci jeneralni Obywatelów właścicieli sześciu i więcey folwarków. — c. Patronowie i Notaryiusze przy Trybunałach. — d. Doktorowie medycyny na wsiach oraz w miastach czwartego i piątego rzędu osiadli. — e. Officerowie, Urzędnicy i Officyialiści od pięciu tysięcy do ośmiu tysięcy Złotych exclusive roczney płacy ze skarbu lub z kass mieyskich pobieraiący. — f. Aptekarze bez różnicy rzędu miast, w iakim są zamieszkali. — g. Rzemieślnicy, Professyioniści i Fabrykanci, sześciu i więcey czeladzi czyli pomocników do rzemiosła, professyi lub fabryki swey utrzymuiący. — h. Nadworni patentowami rzemieślnicy. — i. Lokatorowie od tysiąca do dwóch tysięcy złotych rocznego komornego płacący, którzy żadnego nie maią kunsztu, handlu, rzemiosła, professyi, ani fabryki żadney nie utrzymuią. k. Kupcy w miastach drugiego i trzeciego rzędu, Wexlarze w miastach trzeciego rzędu. l. Właściciele Pałaców w miastach wszelkich bez różnicy.

Do ósmey Klassy z opłatą Zło-

tych sto należą: a. Właściciele i Dzierżawcy od sześciu folwarków exclusive do dwunastu inclusive maiący. — b. Opaci klasztorni, Prałaci i Kanonicy katedralni, przełożeni tych klasztorów i korporacyi duchownych, które dochody maią. — c. Lokatorowie od dwóch do trzech tysięcy płacący komornego, którzy nie maią kunsztu, handlu, rzemiosła, professyi, ani fabryki żadney nie utrzymuią. d. Officerowie i Urzędnicy od ośmiu tysięcy, aż do dziesięciu tysięcy Złotych roczney płacy z kass Skarbowych lub mieyskich pobieraiący. — e. Kupcy, Jubilery, Złotniki, Piwowary, Gorzelniki, Dystylatory wódek do picia, w miastach pierwszego rzędu. — f. Kupcy hurtowi, Doktory medycyny, Oberzyści i składy win maiący w miastach drugiego, trzeciego rzędu. — g. Wexlarze w miastach drugiego rzędu. — h. Redaktorowie Gazet, Antreprenerowie Drukarni. — i. Drwale, składy drzewa do budowy lub na opał utrzymuiący.

Do dziewiątey Klassy z opłatą Złotych trzysta należą: — a. Właściciele, dzierżawcy do dwunastu folwarków maiący. — b. Lokatorowie nad trzy tysiące złotych komornego płacący. — c. Arcybiskupi, Biskupi Dyecezyionalni, Opaci kommendataryalni. — d. Officerowie i Urzędnicy nad dziesięć tysięcy złotych roczney płacy ze Skarbu lub z kassy mieyskiey biorący. e. Liweranci rządowi, Antreprenery Teatrów. f. Kupcy hurtownicy, i składy win w miastach pierwszego rzędu maiący. — g. Oberzyści, Wexlarze, Doktory medycyny w miastach pierwszego rzędu. — h. Buduiący karety i kocze, Bankiery, Kupcy oryientalnych fabrykatów, trzymaiący sklepy stroiów i mód, Mecenasi, Adwokaci, Notaryiusze Xięstwa Warszawskiego. — i. Ozdobieni gwiazdą i wstęgą orderów kraiowych lub zagranicznych.

Do dziesiątey Klassy z opłatą Złotych Pol: pięćset należą. — a. Właściciele więcey nad dwanaście folwarków maiący. — b. Pobieraiący z kass publicznych więcey nad czterdzieści tysięcy rocznego dochodu. — §. 3. Kontrybuent podatku, osobistego mogący bydź uważany razem z kilku względów za należnego do tego podatku, pociągany będzie tylko do iedney z tych Klass, która naywyższą w względzie iego kwalifikacyi stanowi opłatę. — §. 4. Miasta podzielone są na rzędy, iak następuie: — W pierwszym rzędzie, Warszawa, Kraków, i Poznań; — w drugim, miasta nad sześć tysięcy ludności maiące; — w trzecim rzędzie, miasta od trzech tysięcy do sześciu tysięcy ludności; — w czwartym rzędzie miasta od tysiąca do trzech tysięcy ludności; — w piątym rzędzie miasta, mniey iak tysiąc ludności maiące — §. 5. Podatek ten całoroczny pobierany będzie w miastach i gminach przez Urzędy do tego upoważnione, w miesiącu Grudniu, a do kass Powiatowych wnoszony, w następnym zaraz miesiącu Styczniu.

Czopowe Wieyskie. Art. 1. Od dnia 1go Czerwca roku 1812, będzie płacony osobny podatek Czopowego przez wszystkich maiących prawo wyłączne propinacyi, lub prawa tego używaiących, w dobrach wieyskich iakieykolwiek natury. Art. 2. Podatek rzeczony pobieranym będzie z liczby dusz mieyscowych troiako rachować się maiących w takim sposobie, iż w mieyscach gdzie nie ma, 1mo. ani kościoła, 2do. ani stacyi pocztowey, lub walnego traktu furmańskiego, rachować się będzie od duszy tylko groszy dwadzieścia; za każdą zaś z wyżey wypisanych dwóch korzyści będzie dorachowano do duszy po groszy pięć, tak iż w mieyscach, gdzieby się te dwie korzyści połączone znaleść mogły, płacone będzie od duszy po złotemu iednemu. Art. 3. Karczmy i austeryie osobno na traktach stoiące, rachowane bydź maią do tych wsi, do których należą, tak iż każda korzyść przywiązana do karczmy lub austeryi osobno stoiącey, pomnażać będzie, w oznaczoney przez Artykuł poprzedzaiący proporcyi, opłatę przypadaiącą podług mieyscowych korzyści z tych wsi, do których takie karczmy lub austeryie należą. Art. 4. Gdzie w iednem mieyscu znayduie się kilka karczem, lub szynków należących do różnych possessorów, Rady Powiatowe rozłożą między nich summę całkowitą przypadaiącą od ludności ogólney mieysc takowych, i od wszelkich korzyści do nich przywiązanych w miarę udziału, iaki każdy possessor mieć będzie do ogólney mieysca tego propinacyyney intraty. Art. 5. Gdy possessorowie dóbr wieyskich będą mogli odzyskiwać ten podatek na konsumuiących przez podniesienie ceny trunków, nie będą przeto mieli prawa zakładać żadnych ztąd do właścicieli lub do kogokolwiek bądź pretensyi. Art. 6. Podatek ten płacony będzie czterma kwartalnemi ratami w miesiącach: Czerwcu, Wrześniu, Styczniu i Marcu.

Czopowe Mieyskie.

Art: 1. Podatek od trunków po miastach od dnia 1go Czerwca 1812 podług trwaiących urządzeń pobierać się maiący, od tegoż dnia 1go Czerwca 1812 roku pobierany będzie następuiącym sposobem: — Od garca piwa groszy dwa, rachuiąc po piećdziesiąt cztery garce piwa z każdego korca słodu mielonego. — Od garca wódki groszy trzynaście, rachuiąc po sześć garcy takiey wódki z każdego korca mąki czyli szroty. — Gdzie ziemniaki do pędzenia wódki są używane, trzy korce ziemniaków za ieden korzec szroty liczone będą. — Od garca miodu bądź fabrykowanego w mieście, bądź przywożonego, groszy dwanaście. — Od garca wiśniaku, maliniakn, derenial.", lipcu, groszy dwadzieścia cztery. — Art: 2. Trunki ze wsiów do miast przywożone opłacać będą od każdego garca piwa po groszy cztery, od każdego garca wódki, spirytusu, czyli okowitki, groszy dwadzieścia sześć. — Art: 3. Od trunków z miast na wsie wywożonych, żaden zwrót uiszczoney opłaty mieysca mieć nie będzie. Art. 4. Wszelkie opłaty dodatkowe pod tytułem ibertragu, kwitowego, lub iakim bądź innym, są zniesione.

Podymne Dawne i Podwyższone.

Art. 1. Podymne dawne tak, iak przed ostatniém posiedzeniem Seymowém pobierane było, ze wszelkich dymów w ostatnich Taryffach zeszłych rządów umieszczonych, na przyszłość także pobiérane będzie. Art. 2. Podymne na ostatniém posiedzeniu Seymowém podwyższone, zniżone będzie w tym sposobie, iż zacząwszy od raty iuż nastąpioney, w bieżącym miesiącu Grudniu, Hollendrzy, Okupniki, Koloniści i Czynszowniki stały czynsz opłacaiący: ten, co ma włokę Chełmińską, zapłaci w podymném podwyższoném ilość wynoszącą połowę podymnego dawnego; ten, co ma dwie włoki, ieden raz tyle, co dawne podymne; ten, co ma trzy włoki, półtora raza tyle, co dawne podymne. Art. 3. Na domach mieyskich podniesione ostatniém posiedzeniem Seymowém podymne, zniżone będzie do połowy, to iest: iż płacić teraz będą przydatku nie drugie tyle, lecz połowę tego, co wynosi dawne podymne. Art. 4. Z dymów rolników po miastach; i z dymów wszystkich wieyskich, wyiąwszy obięte Artykułem drugim podymne podwyższone, zupełnie się uchyla, i te wszystkie dymy od raty teraźnieyszey Grudniowey płacić tylko będą podymne dawne, iak iest zachowane Artykułem pierwszym ninieyszego prawa. Art. 5. Podymne tak dawne podług brzmienia Artykułów pierwszego i czwartego ninieyszego prawa, iako i podwyższone z dymów Artykułami drugim i trzecim wyszczególnionych, płacone będzie dwoma półrocznemi ratami w miesiącach Wrześniu i Marcu, i tym sposobem raty uchwałą ostatniego posiedzenia Seymowego, o trzy miesiące przybliżone, wracaiąc teraz do dawnych terminów, nawzaiem się o trzy miesiące odsuną.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Francya.

Z Paryża dnia 3. Stycznia. — Cesarz Jegomość obżierał wczoray w towarzystwie Senatora Hrabiego Chaptal fabrykę cukru z böraków, założoną w Passy przez P. Beniamina Delessert. Obeyrzawszy iak naydokładniéy wszystkie urządzenia i szczegóły téy fabryki, oświadczył Panu Delessert swoie nkontentowanie i zaszczycił go ozdobą legii honorowéy.

Dnia wczorayszego przechadzała się Cesarzowa Jeymość z Królem Rzymskim po tarassie ogrodu tuilleryiskiego.

Dekret Cesarski dnia 24. Grudnia wydany, przepisuie w 4rech tytułach, i 121 paragrafach organizacyą i służbę dla woyskowych wyższego stopnia, po twierdzach znayduiących się.

Prefektowie departamentowi w W. Xięstwie Toskańskiém obwieścili Burmistrzów, że wolno iest wprawdzie właścicielom rąbać w lasach drwa dla swoiéy potrzeby, lecz że żadne drzewo do budowy okrętów służące ściętém bydź nie może. Takie drzewa, powinny bydź do cesarskich warsztatów okrętowych Liworneńskich odesłane.

Pan Kozłowski, który przez wiele lat był rossyiskim Ministrem w Cagliari przy dworze Sardyńskim, a podczas swoiego tamże pobytu wszystkim Francuzom przez zmianę losów woyny, lub inne przypadki na tę wyspę przybyłym wiele wyświadczał grzeczności, zaszczycony został przez Cesarza Jmci Napoleona orłem legii honorowey. Bawi ón się teraz w Genuy, gdzie iest powszechnie szacowany.

Z Strassburga d. 31 Grudnia. — Prefekt

Departamentu niższego Renu, rozesłał do Burmistrzów pismo okólne następuiącey istotney treści: „Aresztuią czasem tylko zbiegów woyskowych i uporczywych konskrypcyonistów, po krótszém lub dłuższém przebywaniu onychże w niektórych gminach tego Departamentu. Takowe nadużycia nayszkodliwsze wypadki zrządzić mogące, dla tego zapewne zdarzaią się, że tak urzędnicy publiczni, iako też prywatne osoby, nie znaią kar ustanowionych za ukrywanie zbiegów i konskrypcyonistów. Prefekt uznał tedy za rzecz potrzebną przypomnieć im na nowo te kary, zalecaiąc wyraźnie wszystkim Burmistrzóm, ażeby ninieysze obwieszczenie wszelkiemi sposobami doszło do wiedzy publiczności. Wszyscy publiczni administracyini i sądowi urzędnicy, iako też członki korpusu żandarmeryi, którzy praw i przepisów względem zbiegów woyskowych, uporczywych konskrypcyonistów i ich współwinowayców wydanych, iak naypunktualniey nie dopełnią, lub dopełnieniu temu przeszkody i zawady czynić będą, dwóletném uwięzieniem w wieży skarani zostaną. Publiczni urzędnicy przekonani o sprzyianie dezercyi, albo o przeszkadzanie pismami lub mowami odeyściu zbiegów woyskowych lub konskrypcyonistów do ich korpusów, postradaią swóy urząd i skazani zostaną na karę pieniężną od 500 aż do 2000 franków. Osoby prywatne sprzyiaiące ucieczce zbiega woyskowego lub konskrypcyonisty, albo też ukrywaiące go przed ściganiem zwierzchności, zapłacą karę pieniężną od 300 do 3000 franków, i na iednoroczne więzienie w wieży osądzonemi zostaną. Uwięzienie w wieży przez dwa lata trwać będzie, ieżeliby zbieg z bronią i bagażami był ukrywany. Uniewinnianie się oskarzonych, iż zbieg iako służący do nich zgłosił się, i za takiego został przyięty, nie będzie miało wagi, ieżeli nie dowiodą, że takowy był przedstawiony Burmisztrzowi gminy, i że Burmistrz papiery i paszporta iego przeziérał. Burmistrz, lub publiczny urzędnik, który w takim przypadku nie czyni zadosyć powinności swoiéy, skazanym będzie na dwóletnie uwięzienie w wieży. Kto przekonanym będzie, iż się fałszywie przed Burmistrzem gminy swoiéy wzamiarze utaienia zbiega woyskowego oświadczył, zostanie iako człowiek konskrypcyonistę taiący, podług praw ukarany.

Wiadomość o wystawieniu mostu stoiącego na Renie koło Moguncyi, potwierdza się. Dotychczesny most okrętowy ma 2100 stóp długości, i opiera się na 48 parami spoionych batach.

Z Rzymu d. 31. Grudnia. — Pani Blanchard chciała ieszcze w rocznice koronacyi Cesarza puścić się balonem; lecz pogoda nie sprzyiała iéy aż do d. 22 b. m. Tegoż dnia puściła się w obliczu niezmiernego mnóstwa widzów balonem na placu Ravona. Z początku obracano balon w kole za pomocą powrozów, a powietrzna żeglarka wywiiała chorągwią i rzucała kwiaty na widzów, potém odcięto powrozy, a Pani Blanchard zniknęła z balonem w obłokach.

Szwaycarya.

Gazeta w St. Gall wychodząca zawiera pod d. 3. Stycznia to, co następuie: Teraz przeszły Insygnia dyrektoryalne z rąk iedney za dawnego ieszcze związku znakomitey osoby rządowey, do rąk inney podobney osoby. — Dnia 31. przybyli JWW. Landammanowie Grimm de Wartenfels i Burckart do Bastall, w celu obchodzenia zwykłey uroczystości odmiany Dyrektoryatu. Dnia 2. Stycznia wysłał Poseł francuzki kuryera do Paryża. — Bataliony pułku Castella stoią koło Paryża wtychże samych mieyscach, w których stał pułk Salis-Samade w roku 1798. Dwa bataliony pułku d'Affry są w drodze do Wersalu; trzy pułk odebrał podobne rozkazy, i wnoszą, że wszystkie pod zarządzeniem zostaiące korpusy szwaycarskie, wkrótce się połączą koło Paryża. Jeszcze w Czerwcu miano podobne zamiary; spodziewano się w pułkach, że nowa organizacya zmnieyszy liczbę Officerów, iednakże wszyscy nadliczbowi officerowie z całą płacą przy woysku zatrzymani zostaną.

Od wyższego Renu 28. Grudnia. Mówią że były Król Szwedzki mieszkaiacy od kilkunastu miesięcy w Bazylei, wkrótce to miasto opuści i w głębi Szwaycaryi swoią założy siedzibę. — Dla zabronienia potaiemnego handlu kontrebandowémi towarami z Francyą, przedsiębiorą tak w Bazylei iako też w innych kantonach pogranicznych zachodniey Szwaycaryi, coraz surowsze środki, które pewnie zamierzony odbiorą skutek. — Plan finalny do wybudowania nowego Hüningskiego mostu, został iak mówią przyiętym, most ten ma bydź na przyszłą wiosnę wy-

stawionym, a dla zasłonienia onegoż będzie szaniec przedmostowy na prawym brzegu Renu założony.

Królestwo Neapolitańskie.

W Neapolu wyszedł rozkaz policyyny, podług którego Vetturuni dopiero w tenczas odieżdżać mogą, kiedy się przynaymniéy 12 albo 15 zgromadzi powozów. Ci maią bydź natenczas eskortowani od 12 żandarmów albo dragonów.

Wielka Brytania i Irlandya.

Z Londynu dnia 27 Grudnia. — W Hrabstwie Nottingham i w części Hrabstwa Derby, panowały ciągle niespokoyności. Nawet przybycie kilku korpusów woyska nie było w stanie ie pohamować. Mieszkańce dobrze myślący zostawali pod terrorystycznym systematem, które przeszkadzało do odkrycia i ukarania burzycielów spokoyności. Ci nie kontentowali się iuż więcey niszczeniem tkackich warsztatów i innych machin, lecz nawet wymuszali na bogaczach groźbami kontrybucye w pieniądzach i żywnościach. Powiadano, iż między rokoszanami w całey okolicy ścisłe i taiemne nastąpiło połączenie, na którego czele stoi szef, który czémkolwiek bądź ón iest, iednakże Jenerałem Ludd się nazywa. Rozkazy iego musiały bydź z naywiększa punktualnością i pod karą śmierci wykonywane. Mała tylko liczba zna iego prawdziwe imie i mieszkanie. Podług późnieyszych wiadomości zaaresztowano tam człowieka znakomitych talentów, którego miano w podeyrzeniu, iż iest głównym sprawcą tego nieładu. — Dziennik Star zawiéra następuiący list z Nottingham pod d. 19 Grudnia pisany: Przeszłego Piątku zgromadziła się w tuteyszéy sali sądowéy naywiększa część szlachty, Gentrów i zwierzchności Hrabstwa, dla rozważania nad trwożącém publiczności położeniem. Wysłuchano kilka osób, zupełnie świadomych handlu pończochami tkanemi; lecz wskutku tego wysłuchania zaszłe rezolucye nie zostały ieszcze ogłoszone. Zapewniaią, iż zgromadzenie postanowiło nie mieszać się do kłutni między rękodzielnikami i ich robotnikami, wyiąwszy, żeby którzy członkowie zgromadzenia mniemali się bydź z swoiego urzędu obowiązanemi działać dla utrzymania publicznéy spokoyności. — Rada tayna wydała przez Sekretarza Stanu odezwę do Lordów-Poruczników Hrabstw i Maiorów rozmaitych miast, w których nieszczęściem niespokoyności panuią.

Do Plymouth przybyły oddziały z 9go 11go i 14go pułku dragonów i z 11go pułku piechoty, wraz z kilkoma innemi korpusami. Wszystkie te oddziały i korpusy są przeznaczone do służby za morzem; 11ty pułk piechoty przeznaczony do Gibraltaru; inne oddziały połączą się z swoiemi pułkami w Portugalii. Pułk milicyi z Glocestershire odebrał rozkaz wraz z innemi sześcioma pułkami, ażeby był gotowym wsiąśdź na okręty maiące go zawieźć do Irlandyi.

We Wtorek znaydował się Xiąże York w towarzystwie kilku officerów w Hyde-Park, gdzie czyniono doświadczenia z nową przez Kapitana Manby wynalezioną artylleryą. Działa są na siodłach umocowane; strzela się z nich na grzbiecie konia. Każdy koń nosi iedno działo, co nie podléga żadnéy trudności, ponieważ to działo ma tylko 6 do 8 calów długości. Jest to rodzay możdzierzów, których kaliber tylko 2 cale wynosi, a które tylko o 600 do 900 stóp strzélaią. Doświadczenie udało się zupełnie; równie udała się inna poprawa sposobu nabiiania dział, przez co artylleryа na przyszłość będzie miała mnieyszą długość, a zatém łatwieyszą będzie do prowadzenia. Oddziały Korpusu artylleryi i furmanki, znaydowały się także na tych doświadczeniach.

Xiąże Klarencyi został mianowany Admirałem floty na mieyscu zmarłego Piotra Parkera. Nie ieden pewnie zapyta się, mówią z téy okoliczności dzienniki angielskie, czyli to dzieie się w nagrodę usług Xięcia Klarencyi, czyli też tylko iest sztuczką P. Percival i iego kollegów, dla pozyskania względów Xięcia Rejenta. Każdy sobie przypomni, iż Xiąże iuż za Ministrostwa Pitta pragnął mocno dowodztwa w marynarce; lecz ten Minister mimo życzenia Króla, niechciał nigdy na to zezwolić.

W obecném położeniu naszych stosunków ze Stanami ziednoczonemi, mówi Kuryer z dnia 24 Grudnia, będzie dla naszych czytelników bez wątpienia bardzo przyiemną rzeczą, ieżeli im niektóre wyiątki z Gazet amerykańskich wczoray tu przybyłych udzielimy. Kongress nie przedsięwział

ieszcze żadnych środków, z których byśmy mogli sądzić o iego myśli względem Anglii. Uczyniono kilka mocyi, w celu zachęcenia kraiowych rękodzielni, nakładaiąc znaczne opłaty na płody z zagranicznych rękodzielni sprowadzone. Lecz żadnych ieszcze stanowiących nie przedsięwzięto środków i nie przedsięweźmie się żadnych. Rękodzielnie kraiowe mogą się podnieść iedynie przez te środki i drogi wzrostu, które się w nich samych znayduią. Artykuły, które Ameryka za równie niską cenę wyrabiać i przedawać może iak płody z zagranicznych rękodzielni sprowadzone, łącząc w to zwyczayne opłaty, takowe artykuły będą zawsze miały piérwszeństwo, a rękodzielnie, które ie wyrabiaia, do kwitnącego przyidą stanu; lecz ieżeli płody za granicy wprowadzone zostaną obciążone znacznemi opłatami, natenczas będą ukradkiem wgłąb kraiu wchodzić i będą tanié̇y sprzedawane, niż płody rękodzielni kraiowych.

Ziednoczone Stany Ameryki północnéy.

Według obrachunku z roku 1810, ludność Stanów ziednoczonych Ameryki północnéy wynosiła 7,239,903 dusz, między temi znaydowało się 1,191,364 niewolników.

Szwecya.

Z Gothenburga d. 16. Grudnia. — Dowiaduiemy się przez umyślnego przybyłego ze Sztokolmu, iż statki zatrzymane, z których się ieszcze 26 w Karlsham a 3 w Ystadt znaydowało, d. 17 p. m. za prawną zdobycz uznane zostały. Statki Neutraliy i Schanemberg znayduią się między niemi. — Otrzymaliśmy wiadomości z Petersburga, które donoszą, iż w porcie tameczn ym zatrzymano kilka okrętów bez ładunków. Spodziewaia się, iż będą za prawną zdobycz uznane. Okręty te są Brother, Agenoria, Philadelphia i Monticello.

Meteorologiczne postrzeżenia we Lwowie od dnia 23. do 26. Stycznia 1812.

Dnie.	Czas postrzeżenia	Barometr.	Ciepłomierz Reaumura.	Kierunek Wiatrów.	Odmiany powietrza.
23	Wsch. Słońc.	27, 11, 2.	— 11, 8.	Po. słaby	pochmurno, śnieg.
	2. po połud.	27, 11, 8.	— 9, 5.	Po. słaby	iasno, w nocy chmury.
	10. w nocy	28, 0, 1.	— 11, 9.	Po. słaby	gęste chmury.
24	Wsch. Słońc.	28, 0, 1.	— 12, 8.	Po. W. W. słaby	iasno, rzadka mgła.
	2. po połud.	28, 0, 4.	— 7,	P. W. W. słaby	pochmurno, śnieg.
	10. w nocy	28, 1, 11.	— 14, 1.	P. słaby	pogoda.
25	Wsch. Słońc.	28, 3, 1.	— 14, 4.	Po. słaby	rzadkie chmury, mgła.
	2. po połud.	28, 4, 1.	— 6, 4.	Po. słaby	pogoda, mgła.
	10. w nocy	28, 5, 6.	— 11, 6.	Po. słaby	pogoda
26	Wsch. Słońc.	28, 5, 10.	— 8, 7.	Po. W. W. słaby	iasno, rzadka mgła.
	2. po połud.	28, 6, 6.	— 2, 7.	Po. W. W. słaby	pogoda, mgła.
	10. w nocy	28, 6, 9.	— 8, 5.	Po. W. słaby	pogoda.